

Judenrigsministeren: Overensstemmende med, hvad jeg ved Sagens 1ste Behandling har ytret, maa jeg paa det Bedste støtte det af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Valgfreds (Klein) stillede Endringsforslag. Det har for mig to store Fordele; for det Første den, at det indskrænker Spørgsmaalet om Anvendeligheden af Loven af 19de Februar 1861 paa det her omhandlede Fæstegods til Lovens § 2, der for mig staaer som en ganske særlig Bestemmelse og ingenlunde synes mig at staae i nogen nødvendig Forbindelse med det Øvrige. Jeg har allerede tidligere udtalt, at jeg ingenlunde betragter denne Lovs § 2 som en Begunstigelse, der er givet Godseieren som Vederlag for de Begunstigelser, der i Lovens andre Paragrafer ere skjænkede Fæsterne. Jeg har ikke betragtet Diemedet ved Loven at være dette, at der skulde gives den ene eller den anden Part Begunstigelser; dens Diemed har været at fastsætte, hvad der fandtes at burde være Ret i disse Forhold for Fremtiden, og den har tillige det Diemed at fremme Selveindom ved at give Eieren af Fæstegodsjet den Opmuntring dertil, der indeholdes i § 2. Men ligesom jeg oftere, rigtignok uden nogen Modsigelse, har udtalt, at det er min bestemte Overbeviisning, at Loven af 19de Februar 1861 ogsaa maa være anvendelig paa det her omhandlede Gods, saaledes maa jeg i hvert Tilfælde udtale, at selv om den ikke maatte være anvendelig derpaa, saa er det min bestemte Mening, at de øvrige Paragrafer, med Undtagelse af § 2, burde gøres anvendelige paa dette Gods. Jeg antager nemlig, at Bestemmelserne i den oftnævnte Lov have indført flere hensigtsmæssige og gavnlige Forandringer i Fæsteforholdet, og jeg seer ikke, at der er nogen Grund til, at disse Forbedringer ikke skulde komme Fæsterne paa Samsø og paa andet Fæstegods af lignende Bestaaffenhed til Gode, og at de i et vist Maal kunne dem til Gode, vil vistnok selv den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) indrømme. Hans væsentligste Indvending imod Endringsforslaget var, at disse Bestemmelser egentlig ikke vare komne dem til Gode, fordi Besidderen ikke havde bortkæftet de Fæstesteder; der vare blevne ledige, efterat Loven af 19de Februar 1861 var ud-

kommen. Det er imidlertid en Selvsøge, at de Tvangsmidler, som Administrationen i saa Henseende har, skulde blive anvendte for at bringe Besidderen til at bortkæfte Stederne, forsaavidt disse ikke allerede ere gaaede over til Selveie. En anden stor Fordeel, som det stillede Endringsforslag efter min Betragtning yder, er, at det gjør det muligt for Fremtiden paa det samsøste og lignende Gods at beholde den i § 2 omhandlede Bestemmelse, idet det nemlig knytter dens Anvendelighed til Betingelser, der for Samsøs Bedkommende gjøre den langt hensigtsmæssigere, fordelagtigere og billigere for Bedkommende Brugere, end den gamle Paragrafs Anvendelse er paa andet Fæstegods. Det har hele Tiden for min Betragtning stillet sig saaledes, som om denne § 2 i Grunden medførte, at en Deel af Fæstebønderne maatte betale de Gode, som de andre opnaaede. Her troer jeg imidlertid, at de Dsfrer, der maa bringes, gøres dem saa lette, som det paa nogen Maade er muligt, medens jeg ikke kan finde Noget, der ligner en Erstatning med Hensyn til de andre Tilfælde, hvor der er skeet Fratagelse af Fæstejord i Henhold til den nævnte § 2.

Idet jeg altsaa paa det Bedste maa understøtte Endringsforslaget, skal jeg med et Par Ord berøre de Indvendinger, der mod samme ere fremkomne. Det forekommer mig, at de væsentligt reducere sig dertil, at man ved at vedtage Endringsforslaget afgjør det Fortolkningsspørgsmaal, som den ærede Rigsdagsmand (S. A. Hansen) stillede til mig, i modfat Retning af den, hvori han ønskede Spørgsmaalet bevaret. Dette kan jeg nu ikke ganske indrømme. Det er jo klart, at jeg, fra mit Standpunkt, ikke kan have Noget imod, at den Fortolkning, som han har anseet for den rigtige, bliver givet Medhold. Jeg troer imidlertid ikke, at dette er en nødvendig Følge af Endringsforslagets Vedtagelse. Det Lovforslag, der er udarbejdet af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 5te Freds (Klein), kan, efter min Opfattelse af Forholdet mellem den dømmende og lovgivende Magt, — og denne stemmer med, hvad denne ærede Rigsdagsmand udtalte, — ikke, naar det udkommer som Lov, afgjøre, hvad der maatte have været